

התסריטאים שני

רבה שטויוונ נכתבו בעולם ונבארץ על המרד באירגון פת"ח. הן מעידות על הבורות המדהימה הקיימת לגבי אש"ף והאירגונים המסופנים לו. היא מדהימה שבעתים מפני שאש"ף הוא אחד הכוחות המדיניים החשובים בעולם. עיתונאי או מדינאי המתמסר לנושא זה ברצינות, ושיש לו האפשרות לקיים מגע אישי עם המנהיגים הפלסטיניים, יכול ללמדו בנקל כרונמה אפשר לצטט ידיעה שהתפרסמה השבוע בכלייתיקורת רבים בעולם ובארץ. תוך ציטוט כיסאון ערבי כלשהו. נאמר בה כי "ברית המועצות מתכוננת להחליף את יאסר ערפאת במנהיג פלסטיני אחר, המקובל עליה". נאמר גם מי המועמד: צאלה ח'לף, המכונה אבראיאר.

קשה להעלות על הדעת ידיעה מגוחכת יותר.

ברית המועצות יכולה למנות את יו"ר אש"ף כשם שארצות הברית יכולה למנות את ראש-משלת ישראל.

אמנם היא יכולה להשפיע, כפי שארצות הברית יכולה להשפיע אצלנו. אך אש"ף אינו גוף הכפוף לסובייטים, ויכולת ההשפעה של הסובייטים עליו מצומצמת יותר, ושואפת לאפס.

יאסר ערפאת וחבריו הקימו את פת"ח בסוף שנות ה'50, והוא קיבל לידיו את הנהגת אש"ף אחרי מילחמת ששת הימים. במשך כל הזמן הזה היתה ברית המועצות אדישה לאש"ף ולענייני הפלסטיני, ואף התנגדה להם בפועל. אחרי מילחמת ששת הימים תבעה ברית המועצות את החזרת הגדה

מאשר ערפאת עצמו. בין השניים — אחים מייסדים של פת"ח — אין כל הבדל עקרונותי. אף שיש לאבראיאר כחוצ' דרמטי נוקשה יותר, הרי שגתו התנועה יודעים הכל כי הוא מתון כמו ערפאת, ואולי אף יותר. הוא כתב ספרי (שהופיע גם בעברית, תחת הכותרת ללא מולדת) ובו דגל בפירוש בפיתרון של שלום. כמושב האחרון של המועצה הלאומית הפלסטינית נאם את הנאום המרכזי מטעם פת"ח, ובו העלה על נס את המגעים עם כוחות השלום הישראליים.

הידיעה בולה היתה, על כן, ברוז אווילי.

אך עיתוני העולם, ואף המכובדים שבניהם, חזרו על שטות זו כאילו היה בה ממש. הם לא היו מעלים על דעתם לפרסם ידיעה שטותית כזאת על מדינת ישראל, למשל. (האמריקאים החליטו להדיח את בגין ולמנות כמקומו את משה ארנס").

שילוב זה של בורות ותעמור לה הוא אוסיני לדיווח על המתרחש באש"ף. אך לישראל חשוב לדעת ולהבין, כדי שאפשר יהיה להסיק מסקנות נכונות.

הנתונים בשטח

מה עומד לקרות באש"ף? מה הם התסריטים הרציניים, העומדים על הפרק?

מסוכן מאוד לקבוע מסמרות, כי כוירה זו פועלים הרבה מאוד כוחות,

ואיילים הצטרפו למרידה. שום נציג של פת"ח בארץ כלשהו בעולם, שום קיבוץ פלסטיני בשטחים הכבושים או בפורה, ושום גורם חשוב אחר של פת"ח לא הצטרף למורדים.

● כישלון המרד חשף את מהותו — התקפה ישירה של הדיקטטורה הסורית, בעזרת הדיקטטורה הלובית, על התנועה הלאומית הפלסטינית העצמאית, שבראשה עומד פת"ח (השולט באש"ף).

● אל קומץ "מורדי" פת"ח הצטרפו הסוכנים הגלויים של סוריה ולוב בתוך אש"ף: אל-צעיקה הפרסור, אירגון הפרלובני של אחמד ג'בריל ולפחות פלג של אירגון-הטרור של אברנידאל, המונחה על ידי שרות-הביון הסוריים, ושיצא לאחורונה מן המחתר. כל אלה מהווים, מבחינה כמותית, כוחות מכושלים, אך הם זוכים בתמיכה רבה מבחוץ.

● כוחות פת"ח בנקאע מהווים איים בקרב הצבא הסורי (והחטיבה הלובית החונה שם). אין הם מסוגלים כימעט לפעול או לזוז מול פני עוצמה זו.

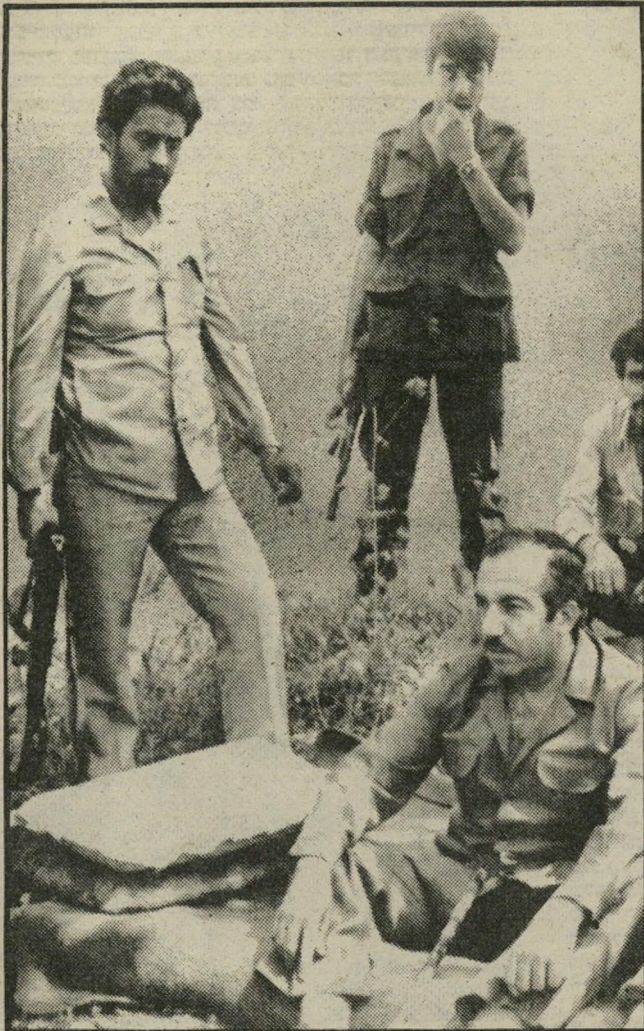
● הכוחות העיקריים של פת"ח בלבנון מרוכזים באזור טריפולי, שהפך מיבצר אנטי-סורי.

חסריטאי:

אש"ף מתחרה

דתסריט הראשון — ואולי גם הסביר ביותר — הוא סוריה תלך

שני האירגונים השמאליים — החזית העממית של ג'ורג' חבש והחזית הדמוקרטית של נאייף חוותמה. בשטח זה נחלו הסורים אכזבה מרה. שני האירגונים, שהיו ידועים כפרסוריים, התייצבו לימינו של יאסר ערפאת. הסורים וסוכניהם משמיצים עתה את חוותמה כאותן המילים שבהן הם מכנים את ערפאת:

אבראיאר עם לוחמיו בטריפולי כמו ביירות שניה

בוגר, "סוכן ציוני" וכדומה. מן הסתם ייעשה נסיון לחולל פילוג כלשהו בשני האירגונים האלה, על ידי קניית כמה עסקנים מן הדרג השני, כדי להעמיד פנים שגם שני אירגונים אלה הצטרפו אל "אש"ף הלוחם". מרכז של האירגון החדש יהיה, כמובן, בדמשק.

במידה מסוימת ייווצר אז מצב דומה לזה שהשתרר במחנה הציוני כאשר הקים זאב ז'בוטינסקי, בשנות ה'30, את ההסתדרות הציונית החדשית. שהייתה ימרה להתחרות עם ההסתדרות הציונית האמיתית. האירגון-הצבאי-הלאומי סר למורתה של ההסתדרות החדשה. אלא שאז לא היה הפילוג מלווה בתסבוכת של יחסיות, כפי שיקרה הפעם.

אם ייווצר מצב זה, הוא יעמיד את מוסקוה במצב עדין ביותר. כאשר יהיו קיימים, לפחות להלכה, שני אירגונים כשם אש"ף, יהיה עליה לבחור ביניהם. זה תיאולץ ברית-המועצות לבי חור בסוריה ובסוכניה, מאחר שאין לה בסיסים בעולם הערבי מילבד סוריה ולוב (דרום-תימן הרחוקה). פירוש הדבר: הכרזת

(החזית העממית לשחרור פלסטין — המיסקרה הכללית) ואירגון אל-צעיקה, השייד לסורים.

סוכניה-סורים יכנסו ישיבה של המועצה הלאומית הפלסטינית. משתתפי מושב זה — מייעוט קטן, שאליו יצטרפו "המורדים" בוודאי אנשים מכל הבא ליד — יטענו שהם המועצה "האמיתית", ויבחרו בוועד פועל חדש, שיתיימר להיות הגוף העליון האותנטי.

בוועד-הפועל הנוכחי יש 14 חברים (אחרי שמס' 15 התפטר, ומקומו לא נמספ). מבין אלה, רק שניים בטוחים לצד "המורדים" — נציג אל-צעיקה, מוחמד חליפה, ונציג אירגון של ג'בריל, טאלא נאג'. מכל האחרים, רק אחד חשוד כפרסורי — הנציג הכלתיתלוי עבדאל-מחסן אברמיוו, מרוברי האירגון, סביב אלה יכנו הסורים ועדיפועל חדש, שיתיימר להיות חוקי.

הם יצטרפו להעמיד בראשו איש-פת"ח. למען הרושם, ואם לא יעבור אליהם מישהו מן הצמרת הקיימת, יצטרפו להטיל את התפקיד על אסם מאוסם כמו אבראיאל. ייעשה נסיון למשוך לאירגון זה את

אבראיאר (עם הבישוף קאסוצ'י) ברומא כאילו הדיחו האמריקאים את בגין

עד הסוף, מאחר שעברה זה מכבר את הנקודה שממנה אפשר עוד לסגת. במיקרה זה יכבשו הכוחות הסוריים (במסווה של "מורדי" פת"ח וסוכנים פלסטיניים אחרים) את הבקאע, ויחסלו את כוחות פת"ח בצורה זו או אחרת. משמע: ילכרו ויקחו אותם בשבי, או יאלצו להניח להם לסגת לטריפולי, או יערכו בהם מרחק-דמים.

לאחר מכן יקימו הסורים אירגון חדש, אשר יתיימר להיות "אש"ף האמיתי".

מרכזו האירגון יעמוד, כביכול, בפת"ח האמיתי, בראשות אבראיאל,

ויש בה נעלמים רבים. כרגע, כאשר כל הכוחות מתנגשים זה בזה, והשחקנים העיקריים עדיין לא גילו אל כל קלפיהם, יעו רק כסיל להינבא.

אולם על סמך הנתונים (שרובם לא פורסמו ברבים) ניתן לגבש כמה תסריטים אפשריים, שיש להם מידה של סבירות.

ואלה הנתונים, כפי שפורטו בחלק הראשון של סדרה זו והעולם הזה (2394):

● המרד בתוך פת"ח נכשל לחלוטין. מבין 12 אלף לוחמי פת"ח בלבנון, רק 140 עד 160 מפקדים

המערבית לממלכת-ירדן, והיא רבקה במשך שנתיים בעמדה זו. תוך התנגדות מוחלטת להקמת מדינה פלסטינית. כך נהגה — כמונן — גם סיעת ר"ק"ח בכנסת. רק אחרי שאש"ף הוכיח את יכולתו, ואחרי שהסתבר כי מנהיגותו של ערפאת היא עובדה קיימת, עלו הסובייטים על סוס זה. ההנחה כי הם יכולים עתה להחליף את מנהיגו אש"ף ברצונם, על פי צו הקרמלין, היא אבסורדית.

יתר על כן, אבראיאר אינו מקובל על המיעוט הקיצוני באש"ף יותר